

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et Salvatoris Nostri

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Cap. II. Studium & modum orandi ex Christo Domino Patrem orante esse
discendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53753)

CAPUT II.

*Studium & modum orandi ex
Christo Domino Patrem orante esse
discendum.*

Tunc venit Jesus cum illis in villam, *Matth.*
 quæ dicitur Gethsemani, & dixit *26.v.36*
 discipulis suis: sedete hîc, donec vadam il-
 luc, & orem. & ex Marco: & cùm pro- *Marc.*
 cessisset paululum, procidit super terram, *14.v.35.*
 & orabat. & ex Luca. & egressus ibat se- *Luc.22.*
 cundùm consuetudinem in montem oliva- *v.39.*
 rum, &c. Repulsis nubibus perturbatio-
 num tenebræ adhuc in anima sunt, nisi
 lux cælestis affulgeat, quam nobis lucem
 affert, atque è cœlo elicit oratio. Scri-
 ptum est enim: *Accedite ad eum, & illu-*
minamini. Quemadmodum igitur è sa- *Psa.33.*
 cræ narrationis historiâ perturbationes *v.6.*
 omnes sedare didicimus, ita ex eadem
 nunc orare discamus. Ac licèt Christus
 Dominus sæpe legatur orâsse, nunquam
 tamen tam accuratè ab Evangelistis de-
 scribitur ejus oratio, sicut hoc loco, quò
 videntur præcipua quatuor adnotari posse,

quæ in oratione deesse non debent, ut ea sit ad hoc exemplar instituta: Assiduitas, Attentio, Devotio, Perseverantia. Assiduitas in eo est, quòd non casu aliquo, vel novò consiliò Christus Dominus in hortum venit oratum, sed, ut ait S. Lucas *secundùm consuetudinem*. Hinc discimus, non modò orandi consuetudinem Dominum habuisse, sed etiam certò locò, ac tempore orandi. *Sciebat*, inquit Joannes, & *Judas locum*; ac si diceret: nec Judam latebat, quò locò se recipere Dominus sole- ret, licèt fortè ob id munus, quod habe- bat, & quòdà pietate alienior esset, infre- quentiorum eum fuisse Christi comitem, cùm ad orandum iretur, æstimare possi- mus. Quis ergo erit, qui minùs necessa- rium sibi existimet, certa habere & loca o- randi, & tempora? cùm id ne Dominus quidem neglexerit, cui nihil horum ne- cessarium erat. Loca enim eligimus, ne rerum variarum imaginibus occurrenti- bus, aut hominũ interventione turbemur. Tempora designamus, tum ut aptiora hæc quoque nanciscamur, tum ne nobis inter varias occupationes dies effugiat, prius- quam

Ioan. 26

v. 21

quam orationi vacemus. Nihil horum Christo Domino erat necessarium; nam & in medijs turbis, imò & in summis cruciatibus Deo conjunctissimum animum habebat, & non egebat monitore, quò commonefieret, ne dies priùs elaberetur, quàm Patrem oráset, cum ipse & Pater unum essent, non modò unâ Divinitatis essentiâ, sed etiam mentis ac voluntatis humanæ cum eo conjunctione perpetua. Quòd igitur certum habuit orandi tempus ac locum, id procul dubio nostrâ causâ factum est: nihil enim ita necessarium vitæ bene instituendæ est, atque oratio, nihil orationi magis, quàm loci ac temporis constitutio. David septies in die laudem dicere consueverat: Petrus & Johannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam. Christus monet, *cùm oraveris, intra in cubiculum, & clauso ostiò ora Patrem tuum.* Vagæ illius & erraticæ orationis vix ulla ratio habenda est. Quemadmodum suæ valetudini ac vitæ malè consulere, qui incertis temporibus, ac fortuitò cibum caperet, ita multò magis, qui eâdem negligentia nunc animæ

Psa. 116.

v. 164.

Matth.

6. v. 6.

H 5

cibum

- Psa.* 101
v. 5. cibum sumit. Fatebatur David: *Percussus sum ut fenum, & aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum.*
- Mat.* 6.
v. 11. Panis proculdubio *quotidianus* *super substantialis* oratio est; eo pane cor hominis confirmatur; eò Justus ex fide vivit; eum certò locò ac tempore quotidie sumat, qui Deo vivere vult. Quotidie dicimus: *Ne nos inducas in tentationem.*
- Mat.* 6.
v. 13. Christus autem nobis respondet: *Orate ne intretis in tentationem.*
- Luc.* 22.
v. 40. Si negligis orare, quid mirum, si tentaris, & vinceris? Quid mirum autem, si negligas orare, cùm nullum ad id certum habeas tempus ac locum? Quod locò ac tempore caret, id nusquam & nunquam fiet. Assiduum igitur oportet esse te, sempèrque eodem loco ac tempore precibus vacare, ut ea re, quantum potes, beatos illos cives Hierosolymæ cœlestis imiteris, & Cherubim atque Seraphim, quæ, licèt alas habeant, tamen semper eodem loco defixa hærent, Domini sui assidua contemplatione detenta. Attentio, quæ altera conditio erat, ipsa quoque plurimùm à loci ac temporis constitutione pendet: sic enim locus orationis

tionis eligendus est, ut ab eo non modò
 homines, ac cætera externa ludibria re-
 rum absint, sed etiam cogitationibus alie-
 nis nullum in eum locum aditum demus.
 Abraham ascensurus montem cum Isaac
 ad sacrificium peragendum, famulis in
 crepidine montis relictis, *expectate*, ait, Gen. 22.
v. 5.
hic cum asino, ego & puer illuc usque pro-
perantes, cum adoraverimus, revertete-
mur ad vos; id nos oportet non modò cæ-
 teris occupationibus, sed sensibus ipsis, ip-
 si corpori dicere; nudo, si fieri potest, eun-
 dum est ad orationem spiritu, *Psallam* 1. Cor.
14. v. 15.
spiritu, psallam & mente. Nihil hîc loci
 habent rerum cæterarum imagines; psal-
 lunt mente, qui ratiocinantes divina me-
 ditantur; psallunt spiritu, qui Deo exce-
 dunt, & altiore se contemplatione subdu-
 cunt. Christus quoque ipse discipulis ait:
Sedete hîc, donec vadam illuc, & orem.
 Sedete amici, quiescite cogitationes, ob-
 dormite sensus, donec cum Deo agam.
 Heu quoties in sacrarium mentis nostræ
 eo tempore ipso, quò cum Deo agendum
 esset, pecudes, & negotiatores mercimo-
 nia agentes se immittunt! Utinam, cum id
 accidit,

accidit,

Marci.
II. v. 17.

accidit, veniat Jesus, & factô flagellô quasi de funiculis, ejiciat e mentes & vendentes, & ovium ac bouum importunos greges, nec non & columbarum caveas, hoc est, utilium & piarum alioqui rerum, parum aptas huic tempori cogitationes expellat, ne orationis locus forum negotiatorum fiat, aut, quod est pejus, spelunca latronum. Ergo relictis Apostolis Christus Dominus tres tantum eligit comites, Petrum, Jacobum & Joannem; quia nonnullorum oportet etiam in oratione meminisse, hos autem collocat tam longè à se, quantum jactus est lapidis, ac si docere vellet, eos quoque paucos, quorum recordari nos oportet orantes, extra jactum lapidis collocandos esse, ne nos possint prius interpellare, quam nos velimus, atque ita totus uni orationi intendens monet nos, quantum æquius sit, homines cum simus, putare, cum orare incipimus, totos nos ei negotio oportere impendere, & multum esse, si quis totò animò & corpore & totis ossibus orans (ut faciebat ille, qui dixit: *Omnia ossa mea dicent, Domine, quis similis tibi?*) ita ut oportet, ac Deum decet,

Psal. 34.
v. 10.

cet,

cet, reperiatur orâsse. Devotio autem, quæ tertia erat virtus orationis, est omnium quidem virtutum veluti flos quidam, & lux, & ut quidam dixit, quod in picturis sandaracha est, quæ, cùm inducitur, omnes colores reddit illustres ac vividos, ita est virtutibus omnibus una devotio. Sed hoc maximè nomine in oratione duo significantur, quorum alterum nostræ industriæ est (Dei gratia præveniente) alterum divinitatum muneris. Nam eos devotos vocamus, qui aut ipsi omne pietatis genus sectantur, & nihil omittunt, quod ad conciliandam sibi Divini Numinis benevolentiam spectet; aut qui à Deo singulari aliqua inter orandum jucunditate ac voluptate cœlesti perfruuntur. Prior illa devotio est irriguum inferius, posterior est irriguum superius: Utrumque optabat Axa à patre Caleb, dicens: *Da mihi benedictionem. Cui pater dedit Irriguum superius, & irriguum inferius.* Utrumque optare debet anima, & petere à Deo, nam Dei est, utrumque concedere, Irriguum inferius nostræ sollicitudinis, Irriguum superius suæ visitationis. Utriusque nobis exempla

Ind. 15.
 v. 16.

exempla dat Salvatoris oratio: nam & lo-
 cus ipse utrumque significat. *Hortus est*, sub
 hoc nomine humana spectatur industria.
Gethsemani est, id est Vallis pinguis; sub
 hoc nomine divina pinguedo ac devotio
 indicatur, quam etiam designat ipse mons
 olivarum, in quo Dominus orare consue-
 verat. Sed quia tædij ac tristitiæ Dominus
 erat plenus, disce, non semper illud cæ-
 leste manna pluiturū, nec semper hausturū
te mel de petra, oleūque de saxo durissi-
mo, sed interdum omni solatio destitu-
 tū, nec mente, nec linguā a satis ad orandū
 dispositum, dicturum Deo, *Aruit tanquā*
testa virtus mea, & lingua mea adhesit
faucibus meis. Quod tamen minimè tibi
 omittendæ orationis causa esse debet. Hæc
 erat è quatuor initio propositis conditio-
 nibus postrema, Constantia: *Et factus in*
agonia prolixius orabat: Tertiò eandem
 orationem Dei filius iterat: nos, si minùs
 succedat oratio, ne secundò quidem eam
 iterare dignamur; nemini dubium est,
 quin omnis illa Domini agoniam nostrā
 causā, non ipsius, suscepta fuerit; ipse e-
 nim sēper ac statim exaudiebatur à Patre;
 quòd igitur in agoniam factus est, indicat
 eum

eum veluti cum Deo certamen inijsse. Nam Græcè Agon, Latinè certamen est; fanè, qui orant, cum Deo certamen ineunt. Ita Jacob cum Angelo luctatus est usque manè. Ita Moses pro populo orans cum Deo quodammodo certabat, ut ille diceret: dimitte me, ut irascar populo huic, & minimè ingratum Deo facimus hoc modo cum illo certantes, quin ipse hoc requirit. *Quæsi vi, inquit, virum, qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra.* Stemus igitur fortes in oratione, ut, quibus hic honor defertur, quodammodo cum Deo certare dicamur. Sed infinita sunt alia, quæ ex Christi oratione discit, qui eam diligenter intuitus, suam formare ad ejus exemplar studuerit.

CAPUT III.

Fructus Christianarum Virtutum ex Horto Gethsemani esse carpandos.

Pater mi, si possibile est, transeat à me *Matth. calix iste, verumtamen non sicut ego 26. v. 39 volo,*